

SATOA SOSIAALITYÖN TUTKIMUKSEN PÄIVILTÄ. TUTKIMUKSEN LUONNE JA ODOTUKSET TÄSSÄ AJASSA

Suvi Raitakari: YTT, tutkija, Yhteiskunta- ja kulttuuritieteiden yksikkö/ sosiaalityö, Tampereen yliopisto¹

Heli Valokivi: YTT, yliassistentti, Yhteiskunta- ja kulttuuritieteiden yksikkö/ Pori, sosiaalityö, Tampereen yliopisto

suvi.raitakari@uta.fi, heli.valokivi@uta.fi

Janus vol. 20 (2) 2012, 192–198

Sosiaalityön tutkimukseen kohdistuu monia odotuksia ja toiveita. Halutaan tietää arjen työkäytännöistä, käytännön toimenpiteiden vaikutuksista, kustannuksista ja muiden maiden vastaavista toimintakäytännöistä. Myös sosiaalityön koulutuksen ja tutkimuksen vaikuttavuus on ajankohtainen aihe. Vuoden 2012 Sosiaalityön tutkimuksen päivillä Tampereella tarkasteltiin sosiaalityön tutkimuksen luonnetta ja siihen kohdistuvia odotuksia. Päivät koostuivat yleisesitelmistä ja työryhmistä. Osallistujia päivillä oli 256.

Pääpuhujiksi olivat lupautuneet professorit Peter Dellgran Göteborgin yliopistosta, Marketta Rajavaara Helsingin yliopistosta ja Helena Blomberg-Kroll Svenska social och kommunal högskolanista. Dellgran estyi kuitenkin osallistumasta sairastumisen vuoksi. Tässä puheenvuorossa teemme poimintoja päivien keskusteluista ja palaamme kysymykseen sosiaalityön luonteesta ja siihen kohdistuvista odotuksista. Peilaamme päivillä kuulluista arvokkaista ja inspiroivista keskustelunavauksista erityisesti niitä, joissa avattiin erilaisia tapoja tehdä sosiaalityön tutkimusta sekä pohdittiin tutkimuksen ja käytännön vuorovaikutusta. Teksti on kirjoitettu samanaikaisesti Sosiaalityön tutkimuksen päiviin poh-

jautuvan tutkimusliitteen toimitustyön kanssa ja sitä on hyödynnetty taustamateriaalina (Raitakari & Valokivi 2012).

SOSIAALITYÖN JA SOSIAALITYÖN TUTKIMUKSEN VAIKUTTAVUUDEN VAATIMUKSET

Marketta Rajavaara tarkasteli puheenvuorossaan ”Sosiaalityön vaikuttavuus tutkimuksen kohteena” ja sen pohjalta kirjoittamassaan artikkelissaan (Rajavaara 2012) vaikuttavuustutkimuksen asemaa ja yliopistolliseen sosiaalityön tutkimukseen kohdistuvia vaatimuksia osoittaa tutkimustyön vaikuttavuus. Rajavaara muistutti, ettei ole olemassa vain yhdenlaisia sääntöjä päteväen vaikuttavuustiedon tuottamisesta, vaan vaikuttavuustiedon perusteista käydään kamppailuja. Kriittisesti voidaan kysyä, mittaavatko nykyisin käytössä olevat vaikuttavuusmittarit relevantilla tavalla sosiaalityön asiakastyön tai tutkimustyön vaikuttavuutta.

Rajavaara nosti esitelmänsä loppupuolella esille sosiaalityön kohtaamat vaikuttavuuden osoittamisen paineet yliopistomaailmassa. Vaikuttavuudesta keskustellaan tällä hetkellä kaikkein eniten tutkimus- ja koulutuspolitiikassa eikä

esimerkiksi sosiaali- ja terveyspalveluissa. Tutkimuksen vaikuttavuuden arvioinnista on tullut sekä kansainvälisesti että kansallisesti tärkeä arvioinnin kohde. Samalla ovat lisääntyneet myös vaatimukset siitä, että sosiaalityön tutkimuksen tulisi olla vaikuttavaa. (ks. Rajavaara 2012.)

Yhteiskuntatieteellisen tutkimuksen vaikuttavuuden arvioinnin pulmana on, että sillä voidaan ymmärtää merkittävästi eri asioita – tutkimuksen yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja tutkimuksen tieteellinen vaikuttavuus ovat kaksi eri asiaa. Tieteellinen vaikuttavuus liittyy tutkimuksen saamaan asemaan kansainvälisissä ja kansallisissa tiedeyhteisöissä sekä sen hyödyntämiseen tieteen edistämässä. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus tarkoittaa sen sijaan tutkimuksen hyödyntämistä poliittisessa päätöksenteossa ja hallinnossa sekä kansalaisten keskuudessa. Tieteellinen ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus kietoutuvat toisiinsa, mutta ei ole lopulta kovin varmaa millä tavoin. (Rajavaara 2012.)

Sosiaalityön tulee olla jatkossa tieteellisesti yhä vaikuttavampaa, korkeatasoisilla kansainvälisillä julkaisuilla mitattuna, jotta se kykenee vahvistamaan asemaansa yliopistollisena oppialana sekä näin turvaamaan koulutuksen ja tutkimuksen resurssit. Yhteiskunnallista vaikuttavuutta ei tällä hetkellä yliopistoissa arvioida tai mitata, eikä sillä ole merkitystä rahanjakomalleja sovellettaessa. Kuitenkin sosiaalityö on mitä suurimmassa määrin yhteiskunnallinen toimija ja itsenäinen ammattiala. Yliopistollisen sosiaalityön relevanssi ammattikäytäntöjen kehittämiseen osallistuvana toimijana kyseenalaistunee, mikäli sosiaalityön tutkimuksessa voidaan panostaa entistä vähemmän käytäntöyhteyteen ja ei-akateemisille

yleisöille välitettävän tiedon tuottamiseen.

Vaikeus sovittaa yhteen sosiaalityön tutkimuksen tieteellinen ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus painaa yliopiston sosiaalityön tutkijoiden ja opettajien hartioita. Nähtäväksi jää mihin suuntaan sosiaalityön tutkimus kehittyy tässä ”kahden tulen välissä”. Kyseinen aseointi ja siihen liittyvät paineet eivät ole sosiaalityössä uusi juttu, mutta liikumatila yliopistomaailmassa käynee yhä ahtaammaksi – vaikuttavuuden osoittaminen on koko tutkimusalan haaste ja sosiaalihuollon tietoperusteisuuden kohalonkysymys. (Rajavaara 2012.)

Vaikuttavuuden teema oli päivillä esillä myös avajaistilaisuudessa, jossa Anneli Pohjola kertoi uudesta teoksesta ”Sosiaalityön vaikuttavuus” (Pohjola ym. 2012). Kyseessä on ensimmäinen suomalaista sosiaalityön vaikuttavuustutkimusta avaava kokoomateos, joka sisältää teoreettisia jäsennyksiä ja käytännön tutkimusesimerkkejä. Artikkeleiden kvantitatiiviset ja kvalitatiiviset tutkimusotteet tekevät ymmärrettäväksi sen, miten tärkeää on tuottaa vaikuttavuustietoa monimetodisesti sosiaalityön tiedon, teorian ja kehittämisen tarpeisiin. (Sosiaalityön vaikuttavuus.)

YHTEISTOIMINNALLISESTI TUOTETTU KÄYTÄNTÖ- JA TUTKIMUSTIETO

Sosiaalityön yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta ja sen saavuttamisen keinoista puhuttiin monessa työryhmässä. Kuten Rajavaara (2012) toteaa, on yliopistollisessa sosiaalityön koulutuksessa ja tutkimuksessa panostettu viime vuosina käytäntöyhteyden vahvistamiseen sekä

tutkimus- ja kehitysyhteistyöhön kuntien ja muiden tahojen kanssa. Tutkija-sosiaalityöntekijän tehtäviä on kunnissa ollut jo vuodesta 1986, ammatilliseen lissensiaatintutkintoon johtava sosiaalityön erikoistumiskoulutus aloitettiin vuonna 2000 ja sosiaalialan osaamiskeskukset ja niiden yhteydessä toimivat tutkimus- ja opetusyksiköt perustettiin 2000-luvun alussa. Sosiaalityön tutkimuksessa on kehitetty siis jo vuosien ajan muun muassa käytäntötutkimusta, osallistavaa tutkimusta, yhteistoiminnallista tutkimusta ja kokemusasiantuntijuutta. Kuten Irene Roivainen toi päivillä esille, niin kunnallinen sosiaalityö tarvitsee akateemisia kumppaneita. Tästä on esimerkiksi opetus- ja tutkimuskeskustoiminnassa kysymys. Tavoitteena on vahvistaa sosiaalityön koulutuksen työelämäsidosta ja tutkimustietoon pohjautuvaa sosiaalityötä.

Esimerkiksi Noora Tuohinon vetämän ”Sosiaalityön koulutuksen työelämälähtöisyys” -työryhmän teemoista löytyi yhtymäkohtia Marketta Rajavaaran esitelämään. Tutkimuksen ja koulutuksen vaikuttavuudesta puhuminen tarkoittaa sitä, että yliopistollisessa sosiaalityön koulutuksessa opetettavien asioiden on vastattava ammatillisen toiminnan vaatimuksia. Sosiaalityön työelämälähtöisyys viittaa osaltaan siihen, että sosiaalityön tutkimuksella ja koulutuksella on elävä yhteys sosiaalityön asiakastyöhön ja asiakkaiden arjen todellisuuteen. Nähdäksemme yhtä olennaista sosiaalityön kehittymiselle on kuitenkin sosiaalityön ammattilaisten ja asiakkaiden aktiivinen rooli tutkimuksessa – sen tekijöinä, hyödyntäjinä ja arvioitsijoina. Enemmän voisi keskustella siis myös työelämän tutkimuslähtöisyyden tärkeydestä. Sosiaalityön tutkimus on mitä suurim-

massa määrin yhteistyötä – tutkijoiden, asiakkaiden, ammattilaisten ja päättäjien yhdessä tekemistä ja yhdessä ääneen ajattelua. Tätä yhteistoiminnallisen tutkimusprosessin ajatusta avattiin ja toteutettiin Ilse Julkusen ja Aino Kääriäisen dialogisessa työryhmässä ”Yhteinen tiedonmuodostus – tutkimuksen ja kehittämisen yhteistoiminnallisuuden haasteet”.

VERTAILEMISEN MAHDOLLISUUDET JA HAASTEET

Sosiaalityössä on ajankohtaista – vaikuttavuuden ja yhteistoiminnallisten tutkimusprosessien aikaansaamisen rinnalla – keskustelu maiden välisten vertailujen rajoista ja mahdollisuuksista. Tähän liittyy sosiaalityön määrittäminen yhtäaikaaisesti sekä vahvasti paikallisena, suomalaisena että globaalina oppialana ja käytäntönä. Kuten Helena Blomberg-Kroll (2012, 8) toteaa artikkelissaan, niin ”kansainväliset empiiriset vertailututkimukset sosiaalityöstä ovat ajan myötä yleistyneet, mutta ne ovat silti edelleen melko harvinaisia. Kansainvälinen vertailututkimus tarjoaa kuitenkin mahdollisuuden laajentaa ja syventää tietoa muun muassa sosiaalityön arvoperusteista, käytännöistä ja vaikutuksista”. Saadakseen tietoa pohjoismaisten sosiaalityöntekijöiden arvoista ja käsityksistä sekä työtilanteesta Helena Blomberg-Kroll toteutti yhdessä tutkimusryhmänsä kanssa laajan kyselytutkimuksen vuosina 2007–2008. Kyselyyn vastasi 5554 sosiaalityöntekijää Suomesta, Ruotsista, Norjasta ja Tanskasta.

Vertailututkimus antaa mahdollisuuden argumentoida esimerkiksi, että suomalaiset sosiaalityöntekijät ovat kuormituneimpia ja kokevat työssään enemmän ristiriitoja kuin pohjoismaalaiset kolle-

gansa. Vertailututkimuksessa törmätään usein vaikeisiin kysymyksiin. Itsestään selvää ei aina ole esimerkiksi se, ketkä tulisi kussakin maassa ja kontekstissa lukea sosiaalityöntekijöiksi tai millainen työ lukea sosiaalityöksi – tulisiko esimerkiksi nuorisotyö tai sosiaalipedagogiikka luokitella sosiaalityöksi? Pulmista huolimatta vertailututkimukselle on kasvava tarve globalisaation ja ylikansallisten trendien, kuten markkinoistumisen ja aktivointipolitiikan vahvistuessa. (Blomberg-Kroll 2012.) Kiinnostava kysymys on esimerkiksi, onko sosiaalityö muuttumassa enemmän samankaltaiseksi kaikkialla Euroopassa vai korostuvatko kansalliset erot entisestään. Sosiaalityön tutkimuksen päivillä vertailututkimuksen teemoja käsiteltiin Helena Blomberg-Krollin esitelmän ”Sosiaalityön vertailtavuus kansainvälisessä tutkimuksessa” lisäksi Satu Ranta-Tyrkön vetämässä työryhmässä ”Social work in international/comparative perspective”.

KÖYHYYS- JA ERiarvoisuuskeskustelun nousu

Päivillä julkaistiin Sosiaalityön tutkimuksen seuran 10-vuotisjuhlakirja *Kohtaako sosiaalityö köyhyyden?* (Forssén ym. 2012). Teoksessa tarkastellaan tutkimuksen näkökulmasta köyhyyden ja eriarvoistumisen prosesseja suhteessa palvelujärjestelmään ja sosiaalityön ammatillisiin käytäntöihin. Kirjan artikkeleissa tutkitaan ja pohditaan yksinhuoltajien, yksinasuvien miesten sekä vanhusten köyhyyttä. Keskittymistä näiden ihmisryhmien tilanteisiin perustellaan sillä, että näiden ihmisten köyhyyttä ja elämäntilanteita on aikaisemmin tutkittu vähän, vaikka nimenomaan heidän asemansa on heikentynyt nyky-yhteis-

kunnassa. Kirja on yhteiskuntapoliittisesti merkittävä ja se kytkeytyy Euroopan köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan teemavuoteen 2010. Kirja haastaa kysymään, olemmeko yksilöinä ja yhteiskuntana lopultakaan kohdanneet köyhyyttä, ymmärtäneet köyhyyden kokemusta tai tehneet kaikkemme poistaaksemme köyhyyden, joka niin monin tavoin vaikeuttaa kansalaisten arkea ja heikentää heidän terveyttään. (Haahtela 2012.)

Teoksen teemoista järjestettiin päivillä Jouko Karjalaisen, Irene Roivaisen ja Satu Ylisen kokoama työryhmä ”Köyhyys, huono-osaisuus ja syrjäytymisestä selviytyminen sosiaalityössä”. Työryhmä keräsi paljon osallistujia. Köyhyyttä käsiteltiin erityisesti asiakkaan näkökulmasta. Esille tuli köyhien kansalaisten kohtaama kova kontrolli ja heihin kohdistuvat hyvinvointivaltion ulossulkevat ja poiskäännyttävät käytännöt. Kansalaiset eivät aina osaa kysyä apua, mutta sitä ei myöskään heille kysyttäessä anneta tai annettu apu ei kohtaa tai vastaa tarvitsevan elämäntilannetta. Auttaminen on vaativaa, kohtaamista edellyttävää vuorovaikutustyötä, joka ei aina syystä tai toisesta onnistu.

Yhden näköalapaikan suomalaisen yhteiskunnan köyhyyteen, eriarvoisuuteen ja palvelujärjestelmään avaavat mielen-terveys- ja päihdekuntoutujille tarkoitettut asumispalvelut. Riitta Granfeltin, Kirsi Juhilan ja Suvi Raitakarim vetämässä työryhmässä ”Tuetun asumisen arki ja politiikan käytännöt tutkimuksen kohteena” keskusteltiin siitä, miten tuetun asumisen arjessa kohdataan mielen-terveyteen, päiheteisiin ja rikollisuuteen liittyviä psykososiaalisia ongelmia sekä eriarvoisuuden ja köyhyyden kysymyksiä. Samanaikaisesti tuetun asumisen

työntekijät ja asiakkaat joutuvat ottamaan kantaa ja sopeuttamaan toimintansa palvelujen järjestämistä koskeviin painotuksiin ja suunnanmuutoksiin, kuten tilaaja-tuottajamalliin ja laitoshoidon vähentämiseen. Työryhmän puheenvuorot esittelivät kahdessa Suomen Akatemian rahoittamassa tutkimushankkeessa, Pitkäaikaisasunnottomuus ja Asunto ensin -periaatteen soveltaminen Suomessa ja Asiakkaiden ja työntekijöiden vastuullistaminen mielenterveystyön käytännöissä, tehtävää tutkimusta.

Eivät ainoastaan sosiaalityön asiakkaat ”taistele” paikastaan yhteiskunnassa, vaan usein kyseenalaistetaan myös sosiaalityön paikka, merkitys, asiantuntijuus, eettisyys ja painoarvo. Muun muassa tätä ilmiötä pohdittiin Marjaana Seppäsen ja Heli Valokiven koolle kutsumassa työryhmässä ”Gerontologinen sosiaalityö”. Työryhmäpuheenvuoroista kävi ilmi, että gerontologinen sosiaalityö etsii vielä palvelujärjestelmässä paikkaansa. Vastassa on monenlaisia haasteita, kuten vanhuuden medikalisoituminen, sosiaalityön kapeutumisen aputyöntekijän rooliin moniammatillisessa työssä sekä gerontologisen sosiaalityön asiantuntijuuden näkymättömyys vanhustyön palvelurakenteiden kehittämisessä ja johtamisessa. Gerontologisen sosiaalityön paikan vakiinnuttaminen edellyttää myös sosiaalityön tutkimukselta tarttumista gerontologisen sosiaalityön kannalta keskeisiin teemoihin, kuten etsivä (gerontologinen) työ, palveluiden markkinoistumisen vaikutukset (vanhojen) ihmisten arjessa sekä sosiaalinen toimintakyky ja tavoitteellinen ryhmätoiminta.

SOSIAALITYÖN TUTKIMUKSEN AINEISTOLLINEN JA METODINEN RIKKAUS

Sosiaalityön tutkimuksessa on paljon alueita, teemoja ja ajankohtaisia ilmiöitä, joita on tutkittu vähän tai ei ollenkaan, ja joista siten on rajallisesti saatavilla tutkittua tietoa. Kuitenkin sosiaalityön tutkimus on lisääntynyt, syventynyt ja laajentunut viimeisen kymmenen vuoden aikana merkittävästi. Sosiaalityön tutkimuksen päivät olivat jälleen kerran osoitus tästä kehityksestä. Työryhmiä oli 16, joissa pidettiin 70 puheenvuoroa. Tarkastelimme päivien jälkeen, työryhmäesitysten abstraktien pohjalta, millaisiin lähestymistapoihin, aineistoihin ja tutkimusmenetelmiin päivillä esitetyt puheenvuorot perustuivat. Näin saimme näkyviin sosiaalityön tutkimuksen aineistollisen ja metodisen rikkauden. Haastatteluaineistojen käyttö on edelleen sosiaalityön tutkimuksessa yleistä, mutta sen rinnalla päivillä keskusteltiin muun muassa kysely-, tarina-, verkkokeskustelu-, muistelu-, asiakirja-, rekisteri- ja vuorovaikutusaineistoihin liittyvistä metodologisista kysymyksistä. Esille nostettiin esimerkiksi vertailun, luovan ajattelun ja ihmettelytaidon tärkeys tutkimuksen teossa.

Sosiaalityön vuoden pro gradu -tutkielmaksi valitussa Eija Väyrysen työssä ”Häpeä alkoholiongelmaisen naisen elämässä” pohditaan tunteiden ja niihin liittyvien merkitysten tutkimisen vaikeutta ja tärkeyttä sosiaalityössä (Väyrynen 2012). Kuten arvointiraatiin kuuluneet Satu Ylinen ja Anniina Kaittila totesivat palkinnon julkistamisen yhteydessä, niin Eija Väyrynen on tarttunut tutkielmaansa erittäin tärkeään aiheeseen. Häpeän tunne on läsnä monen vaikeuksiin joutuneen ihmisen elämässä – se monin ta-

voin ylläpitää vaikeuksia ja ehkäisee niistä ulospääsyä. Siten vaikeiden tunteiden kohtaaminen ja niiden työstäminen on olennainen osa sosiaalityötä.

Sosiaalityön tutkimuksen päivillä kirkastui kuinka monimuotoinen, lähtökohtaisesti rikas ja uusia mahdollisuuksia tarjoava kenttä sosiaalityön käytäntö ja tutkimus ovat. Päivät kutsuivat myös osallistujaa pysähtymään sosiaalityössä kohdattavien sekä iloisten ja elämäntakuisten että vakavien, vaikeiden ja monisyisten aiheiden eteen. Myös kuva sosiaalityön (tutkimuksen) ajankohtaisista haasteista kirkastui. Meiltä odotetaan paljon. Tärkeintä kuitenkin oli, että päivät itsessään osoittivat sosiaalityön tutkimuksen ja sosiaalityön ammattilaisten vuoropuhelun, ääneen ajattelun ja yhteistoiminnallisuuden voiman. Toivottavasti keskustelut jatkuvat läpi vuoden ja seuraavilla Sosiaalityön tutkimuksen päivillä Rovaniemellä 14.–15.2.2013, joiden teemana on ”Oikeudenmukaisuus sosiaalityössä”.

VIITE

¹ Raitakari on kirjoittanut puheenvuoron tutkimushankkeissa Ammattilaisten ja asiakkaiden vastuullistaminen mielenterveystyön käytännöissä, SA (2011–2015) ja Pitkäaikaisasunnottomuus ja Asunto ensin -periaatteen soveltaminen Suomessa, SA (2011–2015).

KIRJALLISUUS

Blomberg-Kroll, Helena (2012) Sosiaalityön vertailtavuus kansainvälisessä tutkimuksessa. Teoksessa Suvi Raitakari & Heli Valokivi (toim.) Tutkiva sosiaalityö 2012: Sosiaalityön tutkimuksen luonne ja odotukset tässä ajassa – käytännön ja tutkimuksen menetel-

mällinen rikkaus. Helsinki: Talentia & Sosiaalityön tutkimuksen seura, 8–13. http://www.sosiaalityontutkimuksenseura.fi/julk.htm#Tutkiva_sosiaality%C3%B6_. Luettu 20.5.2012.

Forssén, Katja & Roivainen, Irene & Ylinen, Satu & Heinonen, Jari (toim.) (2012) Kohtaako Sosiaalityö köyhyyden? Sosiaalityön tutkimuksen vuosikirja 2011. Kuopio: UNIpress.

Haahtela, Riikka (2012) Vuosikirjassa katse köyhyydessä: ryhmät, rakenteet, auttajat ja köyhyyskokemukset. Teoksessa Suvi Raitakari & Heli Valokivi (toim.) Tutkiva sosiaalityö 2012: Sosiaalityön tutkimuksen luonne ja odotukset tässä ajassa – käytännön ja tutkimuksen menetelmällinen rikkaus. Helsinki: Talentia & Sosiaalityön tutkimuksen seura, 39–43. http://www.sosiaalityontutkimuksenseura.fi/julk.htm#Tutkiva_sosiaality%C3%B6_. Luettu 20.5.2012.

Pohjola, Anneli & Kemppainen, Tarja & Väyrynen, Sanna (toim.) (2012) Sosiaalityön vaikuttavuus. Rovaniemi: Lapin yliopistokeskus.

Raitakari, Suvi & Valokivi, Heli (toim.) (2012) Tutkiva sosiaalityö: Sosiaalityön tutkimuksen luonne ja odotukset tässä ajassa – käytännön ja tutkimuksen menetelmällinen rikkaus. Helsinki: Talentia & Sosiaalityön tutkimuksen seura. http://www.sosiaalityontutkimuksenseura.fi/julk.htm#Tutkiva_sosiaality%C3%B6_. Luettu 20.5.2012.

Rajavaara, Marketta (2012) Kahden tulen välissä - Sosiaalityön tutkimus tieteen vaikuttavuusvaateiden ristipaineissa. Teoksessa Suvi Raitakari & Heli Valokivi (toim.) Tutkiva sosiaalityö 2012: Sosiaalityön tutkimuksen luonne ja odotukset tässä ajassa – käytännön ja tutkimuksen menetelmällinen rikkaus. Helsinki: Talentia & Sosiaalityön tutkimuksen seura, 4–7. http://www.sosiaalityontutkimuksenseura.fi/julk.htm#Tutkiva_sosiaality%C3%B6_. Luettu 20.5.2012.

Sosiaalityön vaikuttavuus. http://www.ulapland.fi/Suomeksi/Yksikot/Yhteiskuntatieteiden_tiedekunta/Ajankohtaista.iw3?showlocation=274ebff3-67b2-46d4-a5fd-b5e1f6cb65d6&newsID=c5144bcc-

d83d-4088-ac65-db0217dd6351. Luettu 29.4.2012.

Väyrynen, Eija (2012) Häpeän tunne alkoholi-ongelmaisen naisen elämässä – Ajatuksia pro gradu -tutkielman teosta. Teoksessa Suvu Raitakari & Heli Valokivi (toim.) Tutkiva sosiaalityö 2012: Sosiaalityön tutkimuksen

luonne ja odotukset tässä ajassa – käytännön ja tutkimuksen menetelmällinen rikkaus. Helsinki: Talentia & Sosiaalityön tutkimuksen seura, 33–35. http://www.sosiaalityontutkimuksenseura.fi/julk.htm#Tutkiva_sosiaality%C3%B6. Luettu 20.5.2012.

Kasvatus-lehti tarjoaa ajankohtaista tutkimustietoa kasvatuksen ja koulutuksen ilmiöistä

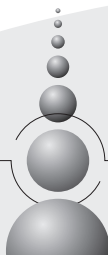
KASVATUS tarjoaa uusia tuloksia, ajankohtaista keskustelua ja mielenkiintoisia arvioita! Viisi kertaa vuodessa ilmestyvä lehti kattaa kasvatuksen ja koulutuksen eri alueet. Lisäksi teemanumerot tuovat mielenkiintoisen lisän aihevalikoimaan:

- Perhe ja vanhemmuus -teemanumero 2/2011
- Kasvatuksen ja koulutuksen kulttuurit -teemanumero 5/2011
- Taideaineiden teemanumero 2/2012
- Koulutuspolitiikan teemanumero 5/2012

TILAUSHINNAT (2012):

Kotimaahan	40 e
Kotimaahan kestotilauksena ..	37 e
Opiskelijoille	26 e
Opiskelijoille ulkomaille	40 e
Ulkomaille	50 e
Irtonumero	10 e

Kasvatus-lehti sisältyy Suomen kasvatustieteellisen seuran jäsenmaksuun.

kasvatus <http://ktl.jyu.fi/kasvatus>

TILAUKSET sähköpostitse julkaisusihteeri Kaija Mannströmille:
kaija.mannstrom@jyu.fi • puh: 040 805 4264